

Beleidsplan
Diaconie
Hervormde
Gemeente
te
Harderwijk

Periode: 2023 - 2027

Inhoud

Voorwoord	2
1 Structuur Diaconie	3
2 Financiën	4
2.1 Eigen vermogen/ diaconale reserve	4
2.2 Uitgangspunten besteding diaconaal geld/ goederen	4
3 Diaconale graven	5
4 Archivering	5
5 Collecten	5
6 Deelbeleidsplannen	6
6.1 Werkgroep Omzien Naar Elkaar	6
6.2 Werkgroep Sociale Dienstverlening en Evangelisatie	6
6.3 Werkgroep Werelddiaconaat	8
7 Doelstellingen	8
Bijlagen	9

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan van de Diaconie van de Hervormde Gemeente van Harderwijk voor de jaren 2023 t/m 2027. In dit beleidsplan wordt de lijn uitgezet voor de komende vier jaren om inzicht te geven in het werkgebied van de Diaconie en welke taken hieruit voortvloeien. De diakenen verzorgen de uitvoering hiervan en zullen, daar waar nodig gemeenteleden, jong en oud, hiervoor inschakelen. Het dienstbaar zijn aan de naaste is namelijk niet alleen een taak voor diakenen maar ook voor overige gemeenteleden. Dit wordt ook verwoord in de Kerkorde:

De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt. (Kerkorde PKN, X.2).

De kerk staat midden in de wereld. Het Woord van God wordt daar verkondigd en mag als leidraad dienen voor de hulp aan de mensen om ons heen. Deze hulp beperkt zich niet tot de mensen die bij de kerk horen, maar strekt zich uit tot ver buiten de kerkelijke muren. Jezus heeft door Zijn manier van optreden duidelijk laten zien hoe de gemeente van God zich moet opstellen ten aanzien van de medemens.

Harderwijk, januari 2023

College van Diakenen

Alfons Koerhuis

Jan Schouten

Voorzitter

Secretaris

1 Structuur Diaconie

De Hervormde Gemeente van Harderwijk bestaat uit drie wijken, te weten: Grote Kerk, Bethelkerk en de Regenboog. De wijkkerkenraden benoemen elk ongeveer vier tot of zes diakenen die samen het College van Diakenen vormen. Het beleidsplan geldt voor alle wijken.

Het dagelijks bestuur van de Diaconie bestaat uit een Voorzitter, Secretaris, Penningmeester en een Algemeen adjunct. Het streven is om elke wijk een bestuursfunctie te laten bekleden. Lukt dit niet dan wordt er uit de desbetreffende wijk een diaken aan het dagelijks bestuur toegevoegd.

Het dagelijks bestuur bereidt het centrale overleg voor, één tot twee weken voor het centrale overleg. De Secretaris verzorgt de uitnodigingen en stukken voor het centrale overleg dat in De Wheme (vergaderlocatie) plaatsvindt.

Het centrale overleg met alle diakenen vindt 5 of 6 keer per jaar plaats. Daarnaast kan elke wijk op eigen gelegenheid haar diakenen bij elkaar roepen als hiervoor aanleiding is.

Binnen de Diaconie zijn drie werkgroepen gevormd met elk een specifiek werkgebied, te weten:

- Omzien naar elkaar (ONE)
- Sociale dienstverlening en evangelisatie (SDE)
- Werelddiaconaat (WD)

Uitgangspunt is dat in alle werkgroepen de drie wijkgemeenten vertegenwoordigd zijn.

Door deze structuur kan er gezocht worden naar geschikte diakenen voor een bepaalde werkgroep. Tevens kan elke werkgroep zich richten op haar specifieke doelgroep zodat de diaconale taak voor eenieder niet te omvangrijk wordt.

Iedere werkgroep is verantwoordelijk voor haar aandachtsgebied. Jaarlijks dient de werkgroep een begroting in, die na goedkeuring door het College van Diakenen in het centrale overleg, verwerkt wordt in de algehele begroting van de Diaconie. Deze algehele begroting wordt vervolgens ter goedkeuring aangeboden aan de Algemene Kerkenraad.

Elke werkgroep wordt aangemoedigd om met nieuwe initiatieven te komen. Voortgang en andere belangrijke zaken worden in het centrale overleg besproken, inclusief het voorstellen voor bestemmingen als 'Heilig Avondmaal' collectes en dergelijke en hiervoor aandacht te vragen in de Kerkbode en week- en/of nieuwsbrieven.

De Diaconie onderhoudt contacten met diverse partijen binnen de gemeente Harderwijk en commissies binnen de kerkelijke gemeente. De inbreng varieert van bieden van 'praktische' ondersteuning, brengen van post, meedenken hoe de Diaconie een rol kan spelen in de samenleving, dienstdoen in een kerkdienst (viering Heilig Avondmaal) in zorgcentra en dergelijke.

2 Financiën

De Diaconie ontvangt haar gelden via collectes, giften en nalatenschappen. Tevens bezit het verworven gelden en goederen (landerijen) uit het verleden. De opbrengsten hiervan worden ingezet voor diaconale doeleinden.

Gezien de huidige financiële positie heeft de Diaconie voldoende mogelijkheden om bij rampen/ calamiteiten direct over te gaan tot verstrekken van geldelijke ondersteuning. Daarnaast kan een beroep op de kerkelijke gemeente worden gedaan voor het inzamelen van extra gelden.

2.1 Eigen vermogen/ Diaconale reserve

De Diaconie zorgt voor verantwoordelijk beleid met in achtname van een gezonde diaconale reserve.

Bij een niet sluitende begroting zullen de tekorten ten laste komen op het eigen vermogen. Tekorten tot € 5.000,- worden als acceptabel beschouwd.

Het eigen vermogen zal niet worden afgebouwd tot € 0,-. In tegenstelling met alle ontwikkelingen in deze lastige tijd met stijgende prijzen, zijn het aantal ondersteuningssituaties toch laag. Toch houdt de Diaconie rekening met een groeiend aantal ondersteuningssituaties in de komende periode.

Een eigen vermogen van minimaal € 75.000,- wordt als acceptabel beschouwd. De verwachting is dat de komende vier jaren dit minimum nog niet bereikt zal worden.

2.2 Uitgangspunten besteding diaconaal geld/ goederen

Voor bestedingen van gelden/ goederen, worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Alle inkomsten worden jaarlijks besteed aan diaconale doeleinden,
- Vrijgekomen gelden worden vastgezet en de rente wordt besteed,
- Indien in enig jaar de uitgaven groter zijn dan de inkomsten, zal dit ten laste komen van het eigen vermogen (zie ook punt 2.1),
- Structurele individuele ondersteuning wordt in principe alleen onder begeleiding van een deskundige gegeven,
- Indien mogelijk en het gewenst is, zullen bezittingen van de diaconie worden verkocht. De ontwikkelingen in de markt zullen op de voet gevolgd worden om wel of niet tot verkoop over te gaan. Ook het advies van het KKG zal hierin zwaar wegen.

Voordat tot ondersteuning van instanties wordt overgegaan, wordt beoordeeld of de desbetreffende instantie diaconaal is. Ook jaarstukken e.d. van de instantie moeten aantonen dat de ondersteuning noodzakelijk is.

Aanvragen van gemeenteleden die zich, waar dan ook, gaan inzetten kunnen onder bepaalde voorwaarden financiële ondersteuning krijgen. Er dient bijvoorbeeld een financiële noodzaak en een diaconaal doel te zijn. Aan gemeentelid wordt gevraagd achteraf een bericht te plaatsen in de Kerkbode of week- en/ of nieuwsbrief of dergelijke.

3 Diaconale graven.

Al geruime tijd bezit de Diaconie graven op de algemene begraafplaats(en) in Harderwijk. Voor zover is na te gaan is het ontbreken van familie, reden om het graf over te laten schrijven op naam van de Diaconie. Ook zijn er mogelijk gemeenteleden op kosten van de Diaconie begraven. Helaas is het niet meer mogelijk de juiste redenen te achterhalen.

Met betrekking tot het beheer van de graven is het beleid als volgt:

- Een graf zal voor een periode van minimaal 50 jaar in stand wordt gehouden, gerekend vanaf de datum van de begrafenis van de laatste persoon in het betreffende graf, als er jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud moeten worden betaald,
- Graven, waarvoor in het verleden de kosten voor begraafrecht en onderhoud zijn afgekocht, zullen minimaal 100 jaar in stand worden gehouden,
- Als er andere afspraken zijn gemaakt zullen deze worden nagekomen,
- Voordat er graven aan de gemeente worden teruggegeven moet de Diaconie zeker weten dat er geen belemmerende afspraken uit het verleden zijn. Omdat elk graf een financiële waarde vertegenwoordigd wordt het Diaconaal steunpunt geraadpleegd. De kerkelijke gemeente wordt hierover via de kerkbode geïnformeerd en krijgt gelegenheid om hiertegen bezwaar te maken.

4 Archivering

Minstens één keer per jaar worden de notulen, jaarrekeningen en begrotingen op een elektronische drager gezet (CD of USB-stick) en in de kast van de Diaconie (De Wheme) gelegd. De papieren versies van deze bescheiden, die als werkdocumenten bij de Secretaris in beheer zijn, worden periodiek overgeheveld naar de kast. Datzelfde geldt voor de administratieve bescheiden van de Penningmeester. De bewaartermijn voor alle stukken is minimaal 10 jaar.

De sleutel van de kast is in beheer bij de Secretaris. Er zal een sleutel bijgemaakt worden voor de Voorzitter.

5 Collecten

Het collecterooster wordt in overleg met de Kerkrentmeesters opgesteld. Het College van Diakenen ziet erop toe dat in principe op elke zondag een diaconale collecte wordt gehouden. De bestemmingen worden in het centrale overleg besproken en vastgelegd, waarbij ook de mogelijkheid aanwezig is om een collecte voor een noodhulp situatie in te plannen. Op advies van het RCBB heeft het College van Kerkrentmeesters de collecten van een aantal niet-diaconale doelen (jeugdwerk, kinderbijbelclub, leerstoelfonds, GZB en NBG) overgenomen.

De diaconale collecten krijgen zoveel mogelijk een specifieke bestemming. Door middel van de kerkbode, week- en nieuwsbrieven, Scipio, website en afkondigingen in de diensten wordt de gemeente geïnformeerd over de bestemming van een collecte.

De Heilig Avondmaal collecte krijgt ook een bestemming. Elke werkgroep zoekt een passende bestemming, zoveel mogelijk in lijn met de doelgroep van de werkgroep. Van de vier Heilig

Avondmaal collecten worden er dus drie door de werkgroepen ingevuld en de bestemming van de 4^e collecte wordt door het College van Diakenen bepaald.

Jaarlijks wordt een Dankdagcollecte gehouden met elk jaar een wisselende bestemming.

6 Deelbeleidsplannen

6.1 Werkgroep Omzien Naar Elkaar

Vanuit de diaconale opdracht wil de werkgroep oog hebben voor elkaar, in momenten van zorg maar ook in momenten van stilstaan bij heugelijke momenten. Als leden van een gemeente hebben we de plicht om naar elkaar om te zien, elkaar te steunen, te helpen en elkaar te bemoedigen.

De mensen die we vanuit de werkgroep ONE trachten te bereiken zijn gehandicapten, (langdurig) zieken, ouderen, gemeenteleden die een gevangenisstraf moeten uitzitten, alsmede hun familie.

De uitvoering wordt in elke wijkgemeente van de Hervormde Gemeente op een eigen wijze gedaan, bijvoorbeeld vanuit Sectieteams van de Hervormde Gemeente. Vanuit iedere wijk worden deze werkzaamheden gecoördineerd door een diaken. Vanuit het bezoekwerk komen verschillende signalen boven die vervolgens tot acties kunnen leiden indien dit nodig is.

Voor de mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking in de Hervormde Gemeente is een Gehandicaptencommissie gevormd. De Diaconie ondersteund deze financieel bij tekorten.

Sinds 2010 heeft de Hervormde Gemeente zich aangesloten bij het initiatief van andere Harderwijker kerkgenootschappen om wekelijks boodschappen in te zamelen voor de Voedselbank. De inzameling is bij ons bekend onder de naam 'broodnodig'.

Momenteel maken meer en meer mensen gebruik van de Voedselbank in deze onzekere tijd met stijgende prijzen voor producten. De noodzaak voor inzameling blijft.

Wekelijks is er een constante stroom van meegebrachte boodschappen door 'trouwe' gemeenteleden. Het rooster wordt opgesteld door de voedselbank zelf. Op basis van hun voorraad kunnen zij het beste inschatten aan welke producten behoefte is.

Voor de Kerst- en Paaspakketten worden boodschappen ingekocht door de Diaconie bij een plaatselijke supermarkt. Hiervoor worden collectes gehouden en kunnen giften gegeven worden.

Voor Kerst worden ook een aantal kerstpakketten samengesteld voor Stimenz.

De diakenen verzorgen de bezorging van de pakketten.

6.2 Werkgroep Sociale Dienstverlening en Evangelisatie

6.2.1 Sociale dienstverlening

Diaconaat betekent '*dienst der barmhartigheid aan de gemeente en de wereld*'. Diaconaat betekent '*bijstand en vertroosting aan hen die dit nodig hebben*'. We denken niet alleen aan hen die financiële zorgen hebben, maar ook aan hen die verpleging of verzorging nodig hebben, aan hen die moeilijkheden hebben in het gezinsleven en aan hen die maatschappelijk ontspoord zijn.

De Diaconie heeft als taak om zich dienstbaar te maken door middel van het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming en het verlenen van medewerking voor het maatschappelijke welzijn. Het

aandachtsgebied Sociale en maatschappelijke dienstverlening omvat in feite de kern van het diaconaat. Onder Sociale Dienstverlening vallen:

Financiële hulpverlening

De financiële ondersteuning van gemeenteleden die, om wat voor reden ook, in de moeilijkheden geraakt zijn, was vroeger de belangrijkste taak. De overheid heeft dit in het verleden grotendeels overgenomen door onder meer de Algemene Ouderdomswet, de Algemene Bijstandswet en de Werkloosheidswet. Door een terugtrekkende overheid neemt de noodzaak van persoonlijke financiële ondersteuning door de diaconie de laatste tijd behoorlijk toe. Ook waar gaten in de wetgeving vallen en individuen tijdelijk geen of onvoldoende financiële middelen hebben is hier een taak voor de diaconie weggelegd om een lening ter overbrugging te verstrekken. Het beleid van de diaconie is dan om, onder strikte voorwaarden, renteloze leningen te verstrekken aan individuen tot een maximum van € 3.500,-. Deze leningen moeten terugbetaald worden, het zijn uitdrukkelijk geen schenkingen. In geval er sprake is van schuldhulpverlening wordt onderzocht met welke van volgende partijen overleg/ samenwerking nodig is, bijvoorbeeld de burgerlijke gemeente, professionele hulporganisaties en vrijwilligersorganisaties zoals diaconieën van andere kerkelijke stromingen.

Voor mensen met acute financiële problemen die geen lid zijn van een van de Hervormde wijkgemeenten of een ander kerkgenootschap in Harderwijk is er vanaf 1 januari 2017 een interkerkelijk Noodfonds, namelijk 'Stichting Marktplaats'.

Behalve financiële ondersteuning wordt er soms ook een beroep gedaan op de Diaconie voor niet-financiële ondersteuning. Denk hierbij aan praktische hulp, bijvoorbeeld een verhuizing, een opruimklus of dergelijke. Elk verzoek wordt besproken binnen de Diaconie en gemeenteleden zal gevraagd worden hierbij 'helpende handen' te zijn. Is uitvoering van een verzoek niet haalbaar voor de Diaconie dan zal hiervan een terugkoppeling plaatsvinden naar de aanvrager of volgt een doorverwijzing naar bekende Stichtingen/ Organisaties.

De Sectie- of Pastorale teams en Predikant in de wijken zijn veelal de 'oren en ogen' van de kerkelijke gemeente. Zij staan vaak nauwer in contact met gemeenteleden. Indien zij tegen situaties aanlopen of signalen opvangen, dan is het goed dit te melden bij de Diaconie. De Diaconie ziet het als haar taak dan hulp te bieden.

6.2.2 Evangelisatie

We leven in een samenleving waar Christus en het woord van God niet meer op de eerste plaats staat, maar de jacht naar geld en macht met alle negatieve gevolgen van dien. Daarnaast zien we dat financiële problemen vaak gepaard gaan met, of het gevolg zijn van, problemen in de sociaal (emotionele) sfeer. Vaak is er sprake van echtscheiding, ziekte, arbeidsongeschiktheid of verslaving. Dit betekent dat we als diakenen niet uitsluitend kunnen volstaan met het verrichten van financiële ondersteuning. Pastorale zorg, al dan niet in samenwerking met de ouderling, bezoekdame/ heer of professionele hulpinstanties (schuldhulpverlening, geestelijke gezondheidszorg, etc.) is eveneens van belang. Telkens dienen we ons de vraag te stellen 'Wat kunnen wij als diaconie aan deze noden doen?'. Tenslotte moeten we als diaconie bedenken dat diaconale hulp niet alleen geldelijke en praktische ondersteuning is, maar vooral ook met het Woord.

Een diaken heeft naast vele andere taken ook de taak om met troostrijke woorden uit het Woord van God hulp te delen. In het diaconale werk dient het pastorale element dan ook duidelijk aanwezig te zijn.

6.3 Werkgroep Werelddiaconaat

In het Werelddiaconaat draait het om mensen die het ontbreekt aan voeding, onderdak, scholing, gezondheidszorg, vrijheid of mensenrechten. De mens in nood staat bij het Werelddiaconaat centraal, ongeacht geloof, politieke overtuiging, ras of nationaliteit. In veel gevallen berusten deze mensen niet in hun lot. Zij werken aan verandering en verbetering van hun situatie.

Het Werelddiaconaat steunt de eigen initiatieven van armen en onderdrukten voor ontwikkeling en bevrijding. Die hulpverlening ter plaatse gebeurt samen met lokale kerken en kerkelijke organisaties die de nood situatie het beste kennen en ook het beste weten hoe de nood gelenigd kan worden. Een aanpak die mensen in staat stelt hun eigen problemen op te lossen.

Het Werelddiaconaat doet dit werk geïnspireerd door het evangelie dat ons leert dat de leden van de kerk van Jezus Christus verantwoordelijkheid dragen voor elkaar en voor de nood in de wereld.

In het wereld diaconale werk wordt o.a. samengewerkt met project 10 27 (vml Luisterend Dienen). Andere organisaties die worden ondersteund zijn o.a. Woord en Daad, ZOA, Open Doors, GZB/IZB en Hulp Oost-Europa. De Diaconie ondersteunt bij voorkeur projecten waar vanuit de gemeente een directe betrokkenheid mee is. Gemeenteleden met plannen voor een project kunnen een ondersteuningsverzoek met plan indienen bij de Diaconie. Na goedkeuring van de Diaconie zal een éénmalig bedrag van € 400,- ter beschikking worden gesteld voor het project. Mogelijke reis- en verblijfskosten worden niet vergoed. Daarnaast is er ook de voorkeur van langdurige ondersteuning en voorkoming van versnippering.

7 Doelstellingen

In het voorgaande hoofdstuk heeft elke werkgroep haar doelstellingen verwoord. Daaruit zijn een aantal hoofddoelstellingen gedestilleerd voor de komende jaren. Deze doelstellingen worden jaarlijks op de agenda gezet.

- De huidige structuur binnen de gemeente (Sectieteams e.d.) is een goede basis om gemeenteleden te bereiken en warm te maken voor het Diaconaat binnen en buiten de kerkelijke gemeente. Het kan beter en daarom zal er gekeken worden hoe het functioneren van deze teams verbeterd kan worden.
- Het werk van de diaconie moet teruggekoppeld worden naar de gemeenteleden. Dit kan via de kanalen, vermeld op het bijlage blad in dit Beleidsplan. De Secretaris verzorgt de copy naar de Kerkbode en de week- nieuwsbrieven.

Bijlagen

Periodiek terugkerende activiteiten per werkgroep.

Werkgroep Omzien Naar Elkaar

- Kerstattenties voor gemeenteleden boven de 80 jaar,
- Zorgattenties met Kerst voor gemeenteleden, ook in zorgcentra,
- Zorgattenties met Pasen voor gemeenteleden in zorgcentra van Zorggroep Noordwest-Veluwe worden jaarlijks verzorgd door een andere kerkelijke gemeente.
Harderwijk: Boerhaavehof - Villa Verda – Weideheem,
- Paasgroetenactie voor gevangenen in binnen en buitenland,
- Kerstpakkettenactie voor gemeenteleden en een aantal voor Stimenz,
- Paaspakkettenactie voor gemeenteleden,
- Inzameling producten voor de voedselbank (broodnodig),
- Kerktaxi,
- Verstrekken van boodschappenpakketten voor ondersteuning,
- Attenties/ fruitmanden voor zieken,
- Kaarten bij verdriet/ rouw en voor bemoediging,
- Bestemming collecte Heilig Avondmaal (december).

Werkgroep Sociale Dienstverlening en Evangelisatie

- Bestemming collecte Heilig Avondmaal (maart)

Werkgroep Werelddiaconaat

- Vaststellen van collecte doelen (projecten) voor “Doorzendcollecten”.
 - Heilig Avondmaal (september)
 - Dankdagcollecte (100 % Diaconie)
 - 2^e Feestdagen en Kerstavond (50 % project, 50 % kerkrentmeesters)
 - 1^e Kerstdag (100 % project, 0 % kerkrentmeesters)
- Vaststellen van bijdrage (projecten) voor “Wereldwijd”
- Noodhulp:
 - In geval van een grote ramp wordt een (grote) financiële actie opgezet
- Publiciteit via:
 - Kerkbode (kerkelijkbureau@hervormdharderwijk.nl)
 - Week- en/ of nieuwsbrieven:
Grote Kerk: weekbriefgrotekerk@hotmail.com
Bethelkerk: nieuwsbriefbethelkerk@hotmail.com
De Regenboog: weekbrief@regenboog.hervormdharderwijk.nl
 - Scipio
 - Website
 - Beamer in de kerk
 - Afkondigingen (via de scriba's)